

РЕШЕНИЕ

№ 23179

гр. София, 12.11.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 73 състав,
в публично заседание на 16.10.2024 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Елеонора Попова

при участието на секретаря Снежана Тодорова, като разгледа дело номер **6876** по описа за **2023** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. от Административно-процесуалния кодекс /АПК/, вр. чл. 118, ал. 3, вр., ал. 1 от Кодекса за социално осигуряване /КСО/.

Образувано е по жалба /възражение–жалба-искане/ от С. Б. Ш., против Решение № 2153-21-57 от 02.03.2023г. на Директора на Териториално поделение – С. град на Националния осигурителен институт /ТП на НОИ-С. град/, с което е отхвърлена жалбата му против Разпореждане № [ЕГН] от 15.08.2022г. длъжностно лице по пенсионно осигуряване при ТП на НОИ - С. град.

В жалбата са изложени твърдения, че е навършил възрастта, даваща му това право. Жалбоподателят сочи, че не е съгласен с аргументите от отказа. Моли за отмяна на оспорения акт.

В съдебно заседание, жалбоподателя, редовно призован, се представлява от адв. Г., назначена по ЗПП, поддържа жалбата и моли същата да бъде уважена, съобразно приложените събрани доказателства по делото и изложени съображения в писмени бележки. Намира решението на ответника за необосновано, неоснователно и недоказано. Претендира присъждане на разноски за адвокатско възнаграждение.

Ответникът, Директор на ТП на НОИ – С. град, чрез процесуалния си представител юрк.П. изразява становище за неоснователност и недоказаност на жалбата по мотиви, подробно изложени в оспорения акт и становище по жалбата. Моли за присъждане на юрисконсултско възнаграждение.

Административен съд– София град, като прецени доказателствата по делото, доводите

и възраженията на страните, приема за установено от фактическа страна следното:
Със Заявление до Директора на ТП на НОИ – С. град вх.№ 2178-21-143/10.08.2022г. /л.15/, С. Б. Ш. поиска да му бъде отпусната социална пенсия за старост на основание чл. 89а от Кодекса за социално осигуряване. В приложена декларация за семейно положение и за годишния доход на член от семейството /л.16/ е декларирал, че е женен /съпруга – С. А. Б./ и че през последните дванадесет месеца преди датата на подаване на заявлението или датата на навършване на 70-годишна възраст/датата на заявлението, единствените получени доходи са от пенсия/и и добавка/и, без добавката за чужда помощ на съпругата му.

С Разпореждане № [ЕГН] от 15.08.2022г. длъжностно лице по пенсионно осигуряване при ТП на НОИ - С. град /л.9/, е отказано отпускане на социална пенсия за старост на С. Б. Ш.. В разпореждането е посочено, че лицето няма право на социална пенсия, тъй като не отговаря на необходимите условия по чл. 89а, ал. 1 от КСО. Описано е заявление, подадено на 10.08.2022г. при навършена възраст 70 г., както и годишен доход на член от семейството /2 члена/ за последните 12 месеца преди датата на навършване на 70-годишна възраст – 2642,31 лв., сбор на гарантирания минимален доход, установен за страната за същия период - 900.00 лв.

Разпореждането е обжалвано пред Административен съд София град с жалба вх.№ 41953/21.11.2022г., вследствие на което е образувано адм.дело №10771/2022г. по описа на съда. С Определение № 9971/19.12.2022г., е оставена без разглеждане жалбата на С. Б. Ш. против Разпореждане № [ЕГН] от 15.08.2022г., издадено от ръководител „ПО“ в ТП на НОИ С. град и е изпратена на директора на ТП на НОИ С. – град за произнасяне по компетентност с мотиви, че административния акт не е оспорен по съответния административен ред.

В изпълнение на указанията на съда, Директорът на ТП на НОИ – С. град, се произнесъл с процесното Решение № 2153-21-57/02.03.2023г., като е отхвърлил жалбата като неоснователна.

По искане на жалбоподателя е извършена адресна справка за съпругата на жалбоподателя /л.154/, от която се установява постоянен и настоящ адрес, различен от посочения от жалбоподателя в Заявление вх.№ 2178-21-143/10.08.2022г. до директора на ТП на НОИ С. град.

При така установената фактическа обстановка се налагат следните правни изводи:

Жалбата е подадена в законоустановения срок срещу годен за обжалване административен акт и от лице с правен интерес, поради което е допустима.

Разгледана по същество е неоснователна.

Оспореният административен акт е издаден от орган, разполагащ с материална и териториална компетентност. Съгласно чл. 117, ал. 1, т. 2, б. "а" от КСО, пред ръководителя на съответното териториално поделение на Националния осигурителен институт се подават жалби срещу разпореждания за отказ или за неправилно определяне или изменение и за прекратяване на пенсиите, добавките и компенсациите към тях, а на основание чл. 117, ал. 3 и чл. 118, ал. 1 от КСО, Ръководителят на териториалното поделение се произнася по жалбите или исканията с мотивирано решение, което подлежи на обжалване пред съда.

Обжалваното решение е взето при спазване на изискуемата форма, подписано е от издателя си и съдържа фактически и правни основания за издаването му, достатъчни да се разбере волята на постановилия го административен орган, поради което същото е надлежно мотивирано. Не се установява съществено нарушение на

административнопроизводствените правила при издаването му.

Спорът по делото е правен и касае правилността на извода на административния орган, че при заявените данни и установените годишни доходи на член от семейството на заявителя за последните дванадесет месеца, съгласно действащата правна уредба, на жалбоподателя не се дължи отпускане на социална пенсия за старост по реда на чл. 89а от КСО.

Съгласно чл. 89а, ал. 1 от КСО, в действащата към дата на подаване на заявлението редакция (изм. ДВ, бр. 102 от 2018 г., в сила от 01.01.2019 г.), право на социална пенсия имат лицата, навършили 70-годишна възраст, на които не е отпусната друга пенсия, включително от друга държава, когато годишният доход на член от семейството към датата на навършване на възрастта е по-малък от сбора на гарантирания минимален доход, установен за страната през последните 12 месеца. Ако искането е направено след навършване на 70-годишна възраст и след изтичане на двумесечния срок по чл. 94, доходът на член от семейството се преценява към датата на заявлението.

Следователно, за да възникне правото на социална пенсия, е необходимо да са налице две материалноправни предпоставки - минимално изискуема възраст и доход на член от семейството, по-нисък от сбора на гарантирания минимален доход за страната през последните 12 месеца, както и липса на отпусната друга пенсия. Кумулативното наличие на тези предпоставки е изискване, установено със закон, поради което отсъствието на една от тях е пречка да възникне правото на социална пенсия за старост.

По делото е безспорно, че жалбоподателят е навършил 70 години към датата на подаване на заявлението, с което е изпълнено първото от двете кумулативно предвидени в нормата на чл. 89а, ал. 1 от КСО условия.

Във връзка с второто условие, с което се въвежда изискване за съпоставка на дохода на член от семейството с гарантирания минимален доход за страната за съответен период, следва да се отбележи, че съпоставка следва да се прави не с дохода на самото лице, искащо отпускане на пенсията, а с дохода на член от семейството му. По делото няма спор за броя на членовете на семейството на Ш., относно размера на доходите им, чийто единствен източник е съпругата С. А. Б., видно от попълнената декларация за семейно положение и годишен доход на член от семейството. Следователно доходът на член от семейството следва да се изчисли, като сборът от доходите на двамата съпрузи се раздели на две. В процесния случай е установено, че за периода от дванадесет месеца преди датата на подаване на заявлението за отпускането на социална пенсия, доходът на семейството на С. Ш. се формира от получената пенсия от неговата съпруга с годишен размер на 5284,62 лева. При това положение годишният доход на член от семейството е 2642,31 лв., като сумата се формира като общият доход са раздели на членовете на семейството. Тези обстоятелства не се оборват от доказателствената маса, като от страна на жалбоподателя не са ангажирани доказателства, сочещи противното.

При определяне сбора на гарантирания минимален доход за страната през последните 12 месеца следва да има предвид Постановление № 305 от 19.19.2017 г. на Министерския съвет за определяне нов месечен размер на гарантирания минимален доход, съгласно което този доход е определен в размер на 75 лв. гарантиран месечен доход, считано от 01.01.2018 г., т.к. за 2019, 2020г., 2021г. и 2022г. такъв не е определен. В настоящия случай намира приложение чл. 89а, ал. 1 предл. посл. от КСО

" искането е направено след навършване на 70-годишна възраст и след изтичане на двумесечния срок по чл. 94, доходът на член от семейството се преценява към датата на заявлението." Предвид изложеното, поради липса на прието Постановление за определяне нов месечен размер на гарантирания минимален доход, за 2019г., 2020г., 2021г. и 2022г. и изчисляването сбора на гарантирания минимален доход, установен за страната за 12 месеца се извършва чрез сумиране на месечен доход от 75 лв. за периода от подаване на заявление, при което сборът на гарантирания минимален доход е в размер на 900 лв. При съпоставка на двете величини- годишен доход на член от семейството от 2642,31 лв. и сбор на гарантирания минимален доход, установен за страната през последните 12 месеца, каквото е изискването на чл. 89а, ал. 1 от КСО, се установява, че С. Б. Ш. не отговаря на второто условие за отпускане на социална пенсия за старост, поради което законосъобразно му е отказано отпускането на такава пенсия.

Законодателят изрично е предвидил преценката относно правото на социална пенсия за старост да се извършва, като се взема предвид доходът на член от семейството. Легалната дефиниция за „членове на семейството“ се съдържа в В § 2а, т.3 от Наредба на пенсиите и осигурителния стаж –това са съпругът/съпругата и децата до 18- годишна възраст, ако не са встъпили в брак, както и децата над тази възраст, ако са неработоспособни с определена от ТЕЛК (НЕЛК) 50 и над 50 на сто трайно намалена работоспособност/вид и степен на увреждане, нямат други доходи и не са встъпили в брак. Наведените доводи на процесуалния представител на жалбоподателя, че брачната връзка между Б. Ш. и С. Б. съществува формално през целия период от 2015г. до м.10.2024г., т.к. е изпразнена от съдържание и не делят общо домакинство и приносът на съпругата е отрицателен, предвид, че личната ѝ пенсия и добавките към нея не са споделени под формата на грижа към застаряващия ѝ съпруг са неоснователни. В тълкувателно решение № 35 от 1971 г. В. съд на Народна република България е посочил, че фактическата раздяла сама по себе си не изключва съвместния принос, а освен това съвместният принос (пряк и/или косвен) се предполага до доказване на противното и е вън от рамките на настоящото производство. Въведените от законодателя кумулативни предпоставки в чл.89а, ал.1 КСО са императивни и специални, и поради това не допускат възможност за отклонение при тяхното приложение от страна на административния орган, който действа в условията на обвързана компетентност.

Съпоставката на годишните доходи с минималния гарантиран доход е в съответствие с целите на закона по отношение отпускането на такъв вид пенсии, несвързани с трудова дейност. Целта на социалната пенсия е да осигури, макар и минимални, средства за живот на лица, които от една страна нямат право на друг вид пенсия, а от друга страна нямат доходи, както лични, така и в семейството, с които да се обезпечи издръжката им. В случая издръжката на семейството, включително и на жалбоподателя, се осигурява с доходите от пенсия на съпругата му, които надвишават гарантирания минимален доход за двучленно семейство. Ето защо отказът на пенсионния орган да отпусне социална пенсия за старост на жалбоподателя е съответен на целта на закона.

С оглед изложеното, оспореното решение е валиден и законосъобразен административен акт и подадената срещу него жалба следва да се отхвърли като неоснователна.

При този изход на правния спор своевременно направеното искане за присъждане на

разноски от страна на ответника се явява основателно. На основание чл. 143, ал. 3 от АПК в тежест на жалбоподателя следва да се възложат разноски в размер на 100 лева, представляващи юрисконсултско възнаграждение.

Мотивиран от изложеното и на основание чл. 172, ал. 2 от АПК, Административен съд София град, Трето отделение 73- и състав

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалба /възражение–жалба-искане/ от С. Б. Ш. против Решение № 2153-21-57 от 02.03.2023г. на Директора на Териториално поделение– С. град на Националния осигурителен институт /ТП на НОИ-С. град/, с което е отхвърлена жалбата му против Разпореждане № [ЕГН] от 15.08.2022г. длъжностно лице по пенсионно осигуряване при ТП на НОИ - С. град.

ОСЪЖДА С. Б. Ш., да заплати на Териториално поделение– С. град сумата от 100 /сто/ лв. разноски по делото.

Решението подлежи на касационно обжалване пред Върховния административен съд в 14- дневен срок от съобщаването му на страните.

СЪДИЯ: